

Afval scheiden loont! Goed scheiden begint in de keuken

Veel van ons huishoudelijke afval is GFT-afval. GFT staat voor Groente, Fruit en Tuin-afval. Per jaar biedt een inwoner uit onze gemeente gemiddeld 125 kilo GFT-afval aan via de GFT-container.

Wat is GFT-afval?

GFT is een afkorting van groente- fruit- en tuinafval. Al het 'natuurlijke' afval hoort bij GFT. Ook (gekookte) etensresten en etenswaren over de datum. Denk aan brood, botjes, schelpen en eierschalen. Maar ook bijvoorbeeld theezakjes en koffie-filters.

Wat gebeurt er met ons GFT-afval?

Al het ingezamelde GFT-afval wordt naar onze verwerker gebracht. Een groot deel wordt verwerkt tot compost. Dit compost wordt door de tuinbouw gebruikt. Een kleiner deel van het GFT-afval wordt vergist tot biogas. Biogas wekt elektriciteit en warmte op.

Jammer genoeg zit er ook nog veel GFT tussen het restafval. In onze gemeente

wordt per inwoner, per jaar nog ongeveer 51 kg aan GFT-afval gevonden in de grijze container voor het restafval. Dit betekent dat in onze gemeente 1,1 miljoen kg GFT-afval per jaar wordt verbrand met het restafval. Dat kan ook gecomponeerd worden!

Goed scheiden van GFT-afval is dus belangrijk. Het bespaart grondstoffen en de verwerking van goed gescheiden GFT-afval zorgt voor minder milieubelasting. Bovendien is het verwerken van gescheiden GFT-afval goedkoper dan het verbranden van restafval.

Goed scheiden begint in de keuken

Een heel groot deel GFT-afval ontstaat natuurlijk in je keuken. Als je aan het koken bent of etensrestjes weg doet. Het GFT-afval goed scheiden begint dan ook in de keuken. Een apart emmertje voor keukenafval op het aanrecht is daarvoor erg handig. Wist je dat je zelfs een gratis GFT-emmertje aan kunt vragen bij de Afvalcoach van gemeente Loon op Zand?

Minder restafval

Per 1 januari 2024 gaan inwoners in gemeente Loon op Zand betalen voor elke keer dat hun restafvalcontainer geleegd wordt. Door geen GFT-afval in de restafvalcontainer te doen zal deze container ook minder snel vol raken. Daardoor hoeft deze container ook minder vaak aan de straat worden gezet. Dat scheelt dus weer een paar ledigingen per jaar!

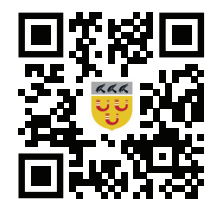

TAMMO HEEFT TIPS!

Afvalcoach Tammo Witmondts helpt je bij al je vragen over afvalscheiding. Door zijn ruime ervaring in de afvalbranche kent hij de mogelijkheden maar óók de uitdagingen die er zijn.

GFT-afval is heel waardevol om apart in te zamelen alleen kan het wel wat geurtjes geven als het te lang staat. Daarom een paar tips:

1. Je kunt bij mij een gratis GFT-emmertje voor op het aanrecht aanvragen! Het is afsluitbaar en omdat het emmertje makkelijk schoon te maken is, zijn speciale composteerbare GFT-inzamelzakjes niet nodig.
2. Door het GFT-emmertje regelmatig leeg te gooien en het emmertje schoon en droog te houden voorkom je geurtjes.
3. Ook helpt het om vochtige dingen eerst uit te laten lekken. Ik leg mijn koffie-pads eerst in de wasbak en gooi ze na een uurtje in de GFT-bak.
4. Heb je nog bloemen? Leg een paar heerlijk geurende bloemen in de GFT-container. Lavendel doet het altijd goed en helpt ook goed tegen maden in je GFT-container.
5. Je kan via de QR-code direct een wel/niet-lijst voor GFT-afval downloaden.

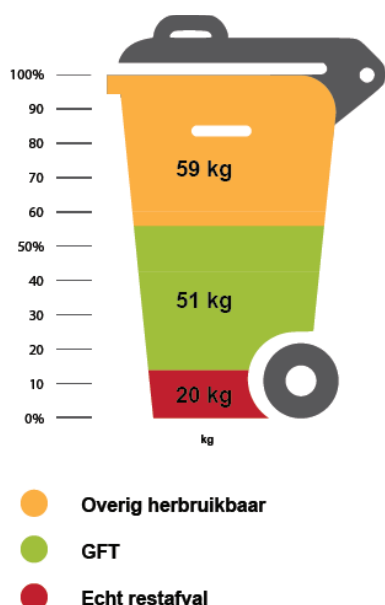
6. De GFT-container wordt elke 2 weken geleegd in onze gemeente. Maak daar dus goed gebruik van!

**GROET
TAMMO**

Nog veel GFT-afval in grijze container voor restafval

Twee keer per jaar wordt het huishoudelijk restafval onderzocht. Uit dat onderzoek blijkt dat er nog heel veel GFT-afval tussen het restafval zit.

Wist jij dat...

- kattenbakkorrels niet in de GFT-bak horen, maar in de container voor restafval. Dit geldt voor elk soort korrel, óók houtkorrels en biologisch afbreekbare korrels.
- alleen zakjes met het speciale Kiemplantlogo of OK-Compostlogo geschikt zijn voor in de GFT-container.

- je stank, vliegen en/of maden in jouw GFT-container kunt voorkomen door vlees- of visresten eerst in een stuk krant te wikkelen.
- er regelmatig ingezameld GFT afgekeurd wordt omdat het vervuild is met plastic, glas en metaal. Het geeft problemen bij de verwerking en gaat dan alsnog naar een verbrandingsinstallatie.

Wel bij GFT-afval

- Groente- en fruitresten en schillen
- Etensresten (ook botjes en graten)
- Brood, deeg, rijst, pasta
- Losse thee, theezakjes, koffiedik, koffiepaden
- Strooisel (hooi, stro, zaagsel) van kleine knaagdieren, met hun poep
- Bloemen en planten
- Fijn tuinafval

Niet bij GFT-afval

- Plastic zakken of andere zakken
- Bewaarbakjes
- Kauwgom
- Koffiecuppen
- Kattenbakvulling, vogelkooizand, dode dieren
- Uitwerpselen van grotere dieren zoals hond, kat en paard
- Steen, grind, zand of grond
- Bloempotten, timmerhout, metaal
- Tabak, peuken, as
- Luiers, incontinentiemateriaal

EEN WORMENHOTEL!

Composteren in je tuin, op het balkon of in je klas

Heb jij wel eens gehoord van een wormenhotel? Dit is een manier om je eigen organische afval om te zetten in voeding voor planten en bloemen. Die voeding heet compost. Van compost groeien planten en bloemen beter. Het hele proces, *composteren*, is 100% natuurlijk. Dit gebeurt overal op de planeet in de natuur en in grote industriële composthoven. Maar composteren kan ook in het klein bij je thuis in de tuin, op je balkon of in je klas.

Een wormenhotel, wat is dat?

In een wormenhotel wonen speciale compostwormen die jouw Groente-, Fruit-, Etenresten en Tuinafval (GFE+T) omzetten in compost.

Je kunt een kant-en-klaar wormenhotel kopen of er zelf een maken. Op onze webpagina www.loonopzand.nl/afvalscheiden lees je precies hoe je zelf je wormenhotel kunt bouwen, enkele tips en hoe jij je wormenbrigade tevreden houdt.

Het wormenhotel bestaat uit meerdere verdiepingen. Onder het hotel bevindt zich een opvangbak. Dit wordt gebruikt om wormenthee op te vangen. In de bakken daarboven zit het composterende materiaal. Hier leven de wormen.

De stappen voor je hotel. Zet je brigade aan het werk!

Dat doe je door de volgende stappen.

Stap 1

Op de eerste verdieping (bak 1) start je met een eerste mix van compost of biologische potgrond, wat karton-snipper, droge bladeren, heel klein beetje GFT-afval en de wormen.

Stap 2

Boven op bak 1 zet je bak 2. Let op dat deze goed aansluit op de mix in bak 1. De wormen kunnen anders niet naar de tweede verdieping kruipen. Ze kunnen helaas niet zo goed springen.

In bak 2 doe je het eerste beetje GFT. Geef je wormenbrigade de eerste weken nog niet te veel GFT-afval.

Stap 3 Wormenthee en compost oogsten

De compost in bak 1 is klaar als dit op donkere aarde lijkt en diep donker van kleur is en niet meer herkenbaar als groente of fruit is. En het stinkt niet. Goede compost ruikt zelfs een beetje naar bos. Dit duurt een paar weken. In koudere maanden kan het soms nog iets langer duren.

Gebruik de compost in de tuin. Soms wonen er nog wat wormen in de compost als deze klaar is. Het maak niet uit als deze tussen de planten komen, maar let op... je wil natuurlijk wel dat je genoeg werkers in je hotel overblijven.

Zet de lege bak weer boven op het hotel en zo draaien de verdiepingen steeds door. Super makkelijk dus.

Tijdens het werken maken de wormen ook 'wormenthee'. Dit wordt opgevangen in de opvangbak onder het hotel. Door de wormenthee te verdunnen - *1 deel wormenthee mengen met 10 delen water* - kun je dit ook gebruiken voor je planten. Dit is een echte energiedrank voor je planten!

Ook je eigen wormenhotel beginnen? Lees dan op onze website www.loonopzand.nl/afvalscheiden hoe je zelf een hotel kunt bouwen!

Composteren in het groot! Attero verwerkt ons GFT-afval tot compost.

Wist je dat in gemeente Loon op Zand 2,8 miljoen (2.800.000!) kilo GFT-afval per jaar wordt opgehaald? Van dit afval wordt óók compost gemaakt. Thuis verzamel je GFT-afval in de groene container. Maar hoe gaat dat nu precies met jouw en ons GFT-afval dat wordt opgehaald? Attero is een bedrijf dat echt gespecialiseerd is in het verwerken van afval. Zij verwerken óók het GFT-afval van onze gemeente.

1. Het GFT-afval wordt met een aparte auto ingezameld. Die brengt het daarna naar de compostfabriek van Attero.
2. Met een grote grijparm wordt het afval op een lopende band gegoid.

3. Vanaf de lopende band komt het in een grote trommel. Daarin wordt het gezeefd. Grote stukken als stukken steen en dikke takken worden er zo uitgehaald.
4. Het materiaal gaat onder een grote magneet door. Die haalt er ijzer uit, zoals schilmesjes, bierdoppen, stukken draad en soms een heggenschaar of oude grasmaaier. Dit is extra werk en niet nodig als je thuis al goed het GFT-afval apart houdt. Zit er teveel afval tussen dat niet bij GFT hoort dan kan dat niet gecomposteerd worden én wordt het afgekeurd.
5. Het echte GFT-afval gaat door een maalmachine. Die maakt het klein en mengt het goed.
6. In deze fabriek werken geen wormen, maar doen bacteriën al het werk.

7. Het GFT ligt op een vloer. In de vloer liggen buizen met gaatjes erin. Er wordt lucht door de gaatjes geblazen zodat de temperatuur precies goed is. Bacteriën vinden dat fijn en kunnen daardoor sneller en meer eten. De bacteriën zetten het GFT om in compost. Dat duurt drie weken.
8. Dan wordt de compost nog een keer gezeefd. De laatste stukken die nog niet gecomposteerd zijn, worden er dan uitgehaald.
9. Dan blijft het nog eens zes weken buiten liggen. Daarna is het helemaal klaar voor gebruik in de land- en tuinbouw en in jouw tuin.

WIN EEN WORMENHOTEL!

Wil jij een compleet wormenhotel winnen? Dat kan! Beschrijf, teken, knutsel, film, presenteer, fotografeer of rap hoe jij een wormenhotel gaat gebruiken en overtuig ons dat jij de beste manager van dat hotel bent!

Natuurlijk zullen we jouw plan en tips dan ook presenteren op onze social media en in deze afvalkrant. Iedereen in de gemeente Loon op Zand mag meedoen.

Je kunt je inzending tot en met 31 mei insturen via afvalcoach@loonopzand.nl of naar:

Gemeentehuis Het Klavier
tav Afvalcoach - winactie wormenhotel
Postbus 7,
5170 AA KAATSHEUVEL

In de volgende editie
van de Afvalkrant:

Alles over PMD-afval

